

Punkt 3: Harmonisering af fritidstilbud på specialskolerne (B)

24-013773

Beslutning

At 1: Ikke godkendt. Udvalget bemyndiger administrationen til at arbejde videre med forskellige scenarier.

At 2: Godkendt.

At 3: Godkendt.

Afbud: Ida Lynge

Sagsfremstilling

Kompetence

Børne- og Ungeudvalget (B), Socialudvalget (O).

Beslutningstema

I løbet af 2024 er der gennemført en række organisatoriske ændringer af de tre specialskoler, Storebæltsskolen, Rosenkilde Skole og Nordskolen. Det betyder, at alle tre skoler nu drives som specialskoler under Folkeskoleloven. Skolernes fritidstilbud er dog stadig organiseret efter forskellige lovgivninger og med forskelle i forældrebetaling.

Børne- og Ungeudvalget får præsenteret denne principbeslutningssag, da SFO og klubtilbud jf. kompetenceplanen ligger på dette udvalgs ressortområde. Socialudvalget får sagen til orientering, fordi specialskolerne er politisk forankret i regi heraf.

Indstilling

Chefen for Skole og Dagtilbud indstiller,

- 1. at** Børne- og Ungeudvalget beslutter at der skal ske en harmonisering af fritidstilbud på kommunens tre specialskoler, jf. handlemulighed A.
- 2. at** Børne- og Ungeudvalget beslutter, at Center for Skole og Dagtilbud indhenter udtalelse fra Handicaprådet og de tre specialskolers bestyrelser.
- 3. at** Socialudvalget orienteres om Børne- og Ungeudvalgets beslutning.

Sagens indhold

Den 7. november 2023 besluttede Børne- og Ungeudvalget en reorganisering af fritidstilbudsområdet på almenområdet, som betyder at der fremover er en SFO del under Folkeskoleloven for børnehaveklasse til og med 3. klasse, samt en klubdel under dagtilbudsloven fra 4. til 10. klasse. Reorganiseringen omfattede ikke kommunens tre specialskoler.

I 2023 overgik Rosenkilde Skole til at blive en selvstændig specialskole efter Folkeskoleloven under Center for Skole og Dagtilbud.

Den 1. august 2024 blev Slagelse Heldagsskole, som var under Folkeskoleloven, og Klostermarken Skole, som var under både Folkeskoleloven og Barnets Lov, nedlagt og Nordskolen oprettet under Folkeskoleloven.

Alle tre specialskoler (Rosenkilde Skole, Nordskolen og Storebæltsskolen) driftes nu af Center for Skole og Dagtilbud som selvstændige specialskoler efter Folkeskoleloven. På samme måde som på kommunens øvrige skoler er der på de tre specialskoler nu en undervisningsdel og en fritidsdel.

De tre specialskoler har i dag dog forskellige fritidstilbud, som varierer i både forældrebetaling og i lovgivning.

Bemærkning fra administrationen

Denne sag handler alene om, at Børne- og Ungeudvalget kan beslutte en harmonisering af de tre specialskolers fritidstilbud.

Hvis Børne- og Ungeudvalget beslutter en harmonisering, vil administrationen efterfølgende præsenterer en sag for fagudvalgene og Byrådet, som bl.a. indeholder den endelige organisering, de nye takster mm. Det er forventningen, at denne sag vil kunne præsenteres politisk til september 2025 eller oktober 2025.

En endelig organisering kan træde i kraft pr. 01. august 2026, da der ved ændring i takster mm. vil være varslingsfrister.

Specialskolernes fritidstilbud i dag

Der er pr. 1. marts 2025 indmeldt 111 børn i fritidstilbud på de tre specialskoler. De fordeler sig således:

- 66 børn fra 0. - 10. klasse på Storebæltsskolen.
- 13 børn fra 0. - 5. klasse på Nordskolen.
- 32 børn på Rosenkilde Skole.

På Nordskolen er det kun de tidligere elever fra Klostermarken der opkræves forældrebetaling (1 elev).

Storebæltsskolen

På Storebæltsskolen er der i dag følgende tilbud:

- SFO-Morgentilbud. Alle dage på nær helligdage.
- SFO-Eftermiddagstilbud. Alle dage på nær helligdage.
- SFO-Ferietilbud. Alle dage skolen holder lukket på nær helligdage.
- Klubtilbud alle torsdage i skoleuger.

Storebæltsskolen tilbyder et klubtilbud til elever, der er indskrevet i skolens SFO, og som går på mellemtrinnet eller i udskolingen. Klubben afvikles én gang ugentligt, hver torsdag i tidsrummet kl. 16.00–20.00, i alle skoleuger.

Der opkræves forældrebetaling for tilbuddene og disse lyder på 2.090 kr. for et heldagsmodul og 1.767 kr. for et eftermiddagsmodul. Der opkræves ikke særskilt forældrebetaling for deltagelse i klubtilbud. Klubtilbuddet er integreret i det samlede SFO-tilbud, som Storebæltsskolen modtager takst for at drive. Alle elever får 50% behandlingsmæssig friplads og mulighed for søskendetilskud og økonomisk friplads.

SFO er organiseret efter Folkeskolelovens §3, stk. 7 og klubtilbud efter Barnets Lov §84, stk. 1.

Nordskolen

På Nordskolen, som fra 1. august 2024 tæller elever fra tidligere Slagelse Heldagsskole og tidligere Klostermarken Skole, er der i dag følgende tilbud:

- Fritidstilbud for alle elever fra tidligere heldagsskole. Alle dage.
- SFO tilbud 0. - 4. klasse (for elever fra tidligere Klostermarken Skole). Alle dage.
- Feriepasning 0. - 4. klasse. Efterårsferie, vinterferie og sommerferie.

Der er ingen forældrebetaling for elever på den tidligere Slagelse Heldagsskole, da fritidsdel og skoledel på Heldagsskolen var et samlet tilbud uden forældrebetaling.

Forældrebetaling for elever på den tidligere Klostermarken Skole er 1.767 kr. og 2.090 kr. Der er én betalende elev. Elever får 50% behandlingsmæssig friplads og mulighed for søskendetilskud og økonomisk friplads.

Tilbuddene er organiseret efter Folkeskolelovens §3, stk. 7.

Rosenkilde Skole

På Rosenkilde Skole er der i dag følgende tilbud:

- Morgentilbud.
- Fritidstilbud på alle skoledage.
- Fritidstilbud i skolernes ferier.

Tilbuddene gælder for alle elever og er organiseret efter Barnets Lov §84, stk. 1.

Der er ingen forældrebetaling for elever på Rosenkilde Skole.

Fire handlemuligheder for en fremtidig harmonisering

Nedenfor har administrationen skitseret tre muligheder for at skabe ensartede fritidstilbud, samt en fjerde mulighed, som svarer til organiseringen i dag.

Handlemulighed A - samme organisering som alment skoler

Elever fra 0. - 3. klasse får et SFO tilbud efter Folkeskolelovens §3, stk. 7 og elever fra 4. til og med 10. klasse får et klubtilbud efter Dagtilbudslovens §4, stk. 1-3.

Dette vil betyde, at specialskolerne tilbyder fritidstilbud ud fra samme lovgivningsmæssig ramme som alment skolerne. Dermed skabes en ensartethed hvad angår sammenhængen til kommunens øvrige folkeskoler, specialskolerne imellem og de takstformer der gælder for forældrebetalingen.

Fordele

- Samme lovgivningsmæssige ramme som alment skolerne.
- Større synergi i tilbuddene på tværs af almen- og specialområdet.
- Ensartethed i taksterne for alle
- Skolebestyrelsen får indflydelse på organisering af tilbud efter folkeskoleloven.

Ulemper

- Forældre, der ikke tidligere har skulle betale for et fritidstilbud, vil få en udgift.
- Forældre kan opleve økonomisk ulighed, hvis deres barn kun kan benytte fritidstilbuddet i begrænset omfang på grund af fysisk eller psykisk funktionsevne.

En harmonisering efter handlemulighed A vil betyde, at:

- 52 forældre vil få uændret forældrebetaling.
- 15 vil få en lavere forældrebetaling.
- 44 vil få en højere forældrebetaling.

Handlemulighed B - udvidet SFO efter Folkeskolelovens §3, stk. 7 (SFO 1 og SFO 2) for alle elever

Dette vil betyde, at de tre specialskoler har et fritidstilbud ud fra samme lovgivning. Dermed skabes en ensartethed mellem specialskolerne og de takstformer der gælder for specialskolernes forældre.

Fordele

- Samme lovgivningsmæssige ramme på tværs af specialskoleområdet.
- Ensartede rammer i tilbuddene til målgruppen på de tre specialskoler.
- Ensartethed i taksterne.
- Skolebestyrelsen får indflydelse på organisering af tilbud efter folkeskoleloven.

Ulemper

- Forældre, der ikke tidligere har skulle betale for et fritidstilbud, vil få en udgift.
- Forældre kan opleve økonomisk ulighed, hvis deres barn kun kan benytte fritidstilbuddet i begrænset omfang på grund af fysisk eller psykisk funktionsevne.
- Det følger af Barnets Lov §84, at kommunen er forpligtet til at stille et særligt klubtilbud til større børn og unge til rådighed, hvis barnets behov ikke kan dækkes af et klubtilbud efter dagtilbudsloven.
- Forældre kan opleve økonomisk ulighed, da der skal betales en SFO-takst i hele skoleforløbet, hvor forældre til børn på alment skoler overgår til en lavere klubtakst efter 3. klasse.

En harmonisering efter handlemulighed B vil betyde, at:

- 67 forældre vil få en uændret eller lavere forældrebetaling.
- 44 forældre vil få en højere forældrebetaling.

Handlemulighed C - særligt klubtilbud efter Barnets Lov §84, stk. 1

Dette vil betyde, at de tre specialskoler har et fritidstilbud ud fra samme lovgivning. Dermed skabes en ensartethed mellem specialskolerne og de takstformer der gælder for specialskolernes forældre.

Fordele

- Samme lovgivningsmæssige ramme på tværs af specialskoleområdet.
- Ensartede rammer i tilbuddene til målgruppen på de tre specialskoler.
- Ensartethed i taksterne.

Ulemper

- Forældre fra alment skoler, herunder specialklasser, kan opleve økonomisk ulighed, da tilbud på kun specialskoler vil være uden forældrebetaling.
- Der kan opstå en økonomisk konsekvens for Slagelse Kommune, når der ikke kommer forældrebetaling fra de forældre, der tidligere har betalt for et tilbud.
- Skolebestyrelsen har ikke nogen formel kompetence ift. fritidstilbuddet, når tilbuddet er efter Barnets Lov.

En harmonisering efter handlemulighed C vil betyde, at:

- 67 forældre vil få fjernet forældrebetaling.
- 44 forældre vil fortsætte uden forældrebetaling.

Handlemulighed D - nuværende organisering fastholdes

Dette vil betyde, at der er forskellige lovgivninger og forældretakster på de tre specialskoler.

Fordele

- Forældre som benytter tilbuddene i dag vil ikke skulle forholde sig til en ændring, uanset om de er i et tilbud med eller uden forældrebetaling.

Ulemper

- Forældre kan opleve økonomisk ulighed, hvis der er forældrebetaling for nogle og ikke for andre.
- Skolebestyrelsen har ikke nogen formel kompetence ift. fritidstilbuddet, når tilbuddet er efter Barnets Lov.

En harmonisering efter handlemulighed D vil betyde, at alle forældre vil få en uændret forældrebetaling, men der vil være forskellige takster internt på Nordskolen og skolerne imellem.

Generelle betragtninger

Uanset organisering af tilbuddene vil det være gældende for forældre med børn i specialtilbud, at de har ret til 50% behandlingsmæssig fripladstilskud.

Uanset organisering skal specialskolernes fritidstilbud imødekomme elevernes behov. Det vil i praksis betyde, at der skal være et fritidstilbud ved hver specialskole.

Uanset organisering kan alle elever uanset skoletype søge om økonomisk- eller socialpædagogisk friplads samt søskendetilskud.

Opmærksomhedspunkter

Administrationen bemærker, at en reorganisering vil medføre en øget sagsbehandling for børn og unge, som i dag får et fritidstilbud på Rosenkilde Skole. Det betyder en sagsbehandlingstid, som også skal tænkes med i den videre proces med henblik på en evt. reorganisering af tilbuddene på tværs af specialskolerne.

Der har tidligere været en bekymring fra forældre på Rosenkilde Skole, der kun ønskede pasningstilbud i ferierne. Her vil forældrene skulle indskrive børnene i SFO for derefter at udskrive dem igen med en måneds varsel.

Der er også forældre, der kun ønsker morgenpasning, og de vil med harmonisering med resten af kommunen skulle betale for et heldagsmodul.

Retligt grundlag

Af Folkeskolelovens §3, stk. 7 fremgår det at Folkeskolen kan tilbyde børn optagelse i en skolefritidsordning, hvis børnene er optaget i skolen eller har nået den alder, hvor de tidligst ville kunne optages i børnehaveklasse.

Af Folkeskolelovens §36, stk. 7 fremgår det, at forældre har krav på, at deres barn optages i en skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 7, ved den skole, hvor barnet er optaget, hvis der er etableret en skolefritidsordning og der er plads i denne.

Af Folkeskolelovens §50, stk. 2 fremgår det, at Kommunalbestyrelsen yder søskendetilskud til familier med mere end et barn i skolefritidsordninger, daginstitutioner m.v. og hel eller delvis fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, eller hvor sociale, pædagogiske eller behandlingsmæssige forhold gør sig gældende

Af Dagtilbudslovens §4, stk. 2 fremgår det, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at børn og unge under 18 år, der har behov for støtte i et dag-, fritids- eller klubtilbud m.v. for at kunne trives og udvikle sig, tilbydes en sådan støtte i tilbuddet.

Af Dagtilbudslovens §43, stk. 1, nr. 3 fremgår det, at Kommunalbestyrelsen skal give et behandlingsmæssigt fripladstilskud, når et barn med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne af behandlingsmæssige grunde har ophold i et dagtilbud.

Af Barnets Lov § 84, stk. 1 fremgår det, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i særlige klubtilbud til større børn og unge, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem deltagelse i et klubtilbud nævnt i dagtilbudsloven §§ 65 og 66.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

For elever med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne skal kommunen give helt eller delvist behandlingsmæssigt fripladstilskud. Alle eleverne på specialskolerne opfylder dette kriterie og får dermed automatisk 50% behandlingsmæssig fripladstilskud.

Tilskuddet nedsætter forældrebetalingen for barnets plads i dagtilbud, fritidstilbud og SFO.

Ved harmonisering af fritidstilbud på specialskoler skal forældrene betale takst som øvrige forældre. Forældre til elever på specialskoler kan søge om økonomisk friplads og få søskendetilskud efter de almindeligt gældende regler.

Nedenfor er illustreret takster uden 50% behandlingsmæssig friplads og eventuelt søskendetilskud og økonomisk friplads:

Skole	Tilbud	Nu	Efter
Nordskolen	SFO (eftermiddag)	1767 kr. for elever fra tidligere Klostermarken Skole.	1767 kr.

		Elever fra tidligere Slagelse Heldagsskole betaler ikke takst.	
	Klub	0 kr.	372 kr.
Rosenkilde	SFO (eftermiddag)	0 kr.	1767 kr.
	Klub	0 kr.	372 kr.
Storebæltsskolen	SFO (eftermiddag)	1767 kr.	1767 kr.
	Klub (i dag integreret i SFO)	0 kr.	372 kr.

De foreløbige beregninger viser, at harmonisering vil være en nulsumsløsning for Slagelse Kommune, idet budgettildeling til fritidstilbuddene vil være uændret og forældrebetaling samlet set også vil være uændret - bl.a. fordi elever fra Nordskolens og Storebæltsskolens 4. - 10. klasse fremover skal betale klubtakst i stedet for SFO takst og elever fra Rosenkilde Skole fremover opkræves forældrebetaling for både SFO og klub.

Taksterne er illustreret til sagens oplysning. Den formelle vedtagelse af taksterne følger i særskilt sag til Byrådet, såfremt Børne- og Ungeudvalget beslutter en harmonisering.

Tværgående konsekvenser

En harmonisering af fritidstilbuddene på de tre specialskoler vil betyde en mere stringent administration og finansiering af specialskoleelevernes skole-fritidstilbud mellem Center for Skole og Dagtilbud og Center for Børn og Unge.

Sagens videre forløb

Hvis Børne- og Ungeudvalget beslutter en harmonisering af fritidstilbud på specialskolerne, vil Center for Skole og Dagtilbud indhente udtalelse fra Handicaprådet samt de tre specialskolers bestyrelser.

Endelig organisering, lovgrundlag og takster vil kunne præsenteres for Børne- og Ungeudvalget på udvalgsmødet september 2025 eller oktober 2025 og endeligt vedtages af Byrådet ultimo september 2025 eller oktober 2025.

Socialudvalget vil ligeledes få en ny sag til orientering.